

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**на тему: «Міжнародно-правові стандарти криміналізації
терористичних злочинів»**

Виконав студент II курсу магістратури
заочної форми навчання

Галузь знань 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»

Ткачук Ігор Михайлович

Керівник: д.ю.н., професор Ківалова Т. С.

Рецензент: д.ю.н., доцент Андрейченко С. С.

Кількість балів: _____

АНОТАЦІЯ

до магістерської роботи Ткачука І. М.: «Міжнародно-правові стандарти криміналізації терористичних злочинів»

Магістерська робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновку і списку використаної літератури, що складає 108 джерел.

У роботі розглянуто поняття, ознаки і види злочинів за міжнародним кримінальним правом, досліджено об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину за міжнародним кримінальним правом. Проаналізовано поняття, особливості та види тероризму. Висвітлено питання міжнародно-правової відповідальності держав за тероризм. Розглянуто особливості і перспективи розвитку міжнародно-правових стандартів криміналізації за терористичні злочини.

Об'єкт дослідження: міжнародно-правові стандарти криміналізації терористичних злочинів, їх значення в житті суспільства, наукові погляди і розробки з даних проблем.

Предмет дослідження: особливості основних підходів до розуміння міжнародно-правових стандартів криміналізації терористичних злочинів.

Мета роботи полягає у визначенні міжнародно-правових стандартів криміналізації терористичних злочинів і виявленні їх безперечної важливості на сучасному етапі розвитку суспільства.

Завдання магістерської роботи:

- визначити поняття злочину за міжнародним кримінальним правом;
- проаналізувати об'єктивні та суб'єктивні ознаки злочину за міжнародним кримінальним правом;
- обґрунтувати поняття та особливості сучасного міжнародного тероризму;
- визначити основні фактори, що впливають на розвиток сучасного міжнародного тероризму;

- дослідити види тероризму;
- розглянути антитерористичні конвенції;
- проаналізувати міжнародно-правові стандарти криміналізації терористичних злочинів;
- сформулювати і обґрунтувати пропозиції з удосконалення міжнародного та українського національного кримінального законодавства і практики його застосування, щодо боротьби з тероризмом;
- розглянути форми міжнародного співробітництва у протидії міжнародному тероризму;
- визначити відповідальність держав та міжнародних терористичних організацій за терористичні злочини.

Ключові слова: тероризм, терористичні злочини, злочини за міжнародним кримінальним правом, боротьби з тероризмом, криміналізація терористичних злочинів.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Розділ 1. Поняття злочину за міжнародним кримінальним правом.....	8
1.1. Поняття, ознаки і види злочинів за міжнародним кримінальним правом.	8
1.2. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину за міжнародним кримінальним правом.....	31
Розділ 2. Сучасний міжнародний тероризм.....	47
2.1. Поняття та особливості сучасного тероризму.....	47
2.2. Види тероризму.....	57
Розділ 3. Відповідальність держав та міжнародних терористичних організацій за терористичні злочини.....	63
3.1. Міжнародно-правова відповідальність держав за тероризм.....	63
3.2. Міжнародна терористична організація як потенційний суб'єкт відповідальності по міжнародному кримінальному праву.....	69
Розділ 4. Особливості та перспективи розвитку міжнародно-правових стандартів криміналізації терористичних злочинів.....	76
4.1. Криміналізація терористичних злочинів.....	76
4.2. Основні принципи криміналізації.....	79
4.3. Антитерористичні конвенції та міжнародно-правові стандарти криміналізації терористичних злочинів.....	82
ВИСНОВКИ.....	96
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	101

Список використаних джерел

1. Адельханян Р.А. Преступность по международному уголовному праву. М., 2002. 264 с.
2. Адельханян Р.А. Агрессия как преступление против всеобщего мира. Законность. 2003. № 6. С.31-36.
3. Азаров Д.С. Злочини міжнародного характеру та суміжні поняття. Кримінальний кодекс України 2001 р.: проблеми застосування і перспективи удосконалення: Матеріали між нар. нак.-практ. конференції: У 2ч. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2007. Ч.1. С.140-143.
4. Антонович М.М. Міжнародне публічне право: навчальний посібник. К.: «КМ Академія», «Алерта», 2003. 308 с.
5. Багрій-Шахматов Л., Ролінський В.І. Місце конвенцій в системі джерел міжнародного кримінального права. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Острог: правничий факультет Національного університету «Острозька академія», 2005. С.310-311.
6. Багрій-Шахматов Л. Міжнародне кримінальне право про види злочинів. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Острог: правничий факультет Національного університету «Острозька академія», 2005. С.312-313.
7. Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції. Х.: Держ. спеціалізоване вид-во «Основа», 2003. 324 с.
8. Біленчук П.Д. Міжнародне співробітництво при розслідуванні трансконтинентальних злочинів. Актуальні питання реформування правової системи України: Зб. наук. ст. за матер. V Між нар. наук.-практ. конф. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. С.432-433.

9. Біленчук П.Д., Паніотов Є.М., Шульга О.О. Взаємодія органів правопорядку при розслідуванні міжнародних злочинів. Актуальні питання реформування правової системи України: Зб. наук. ст. за матер. V Між нар. наук.-практ. конф. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2008. С.433-434.
10. Библик О.Н. Проблемы соотношения международного и российского уголовного права. Уголовное право. 2010. №3. С. 15-20.
11. Блищенко И.П., Жданов Н.В. Сотрудничество государств в борьбе с преступлениями международного характера. М.: Изд-во Ун-та дружбы народов, 1984. 116 с.
12. Блищенко И.П., Фисенко И.В. Международный уголовный суд. М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1998. 239 с.
13. Боев В.И. Понятие агрессии в уголовном праве. Юридические науки. 2007. №5. С. 164-166.
14. Бондарева М. «Відмивання грошей»: міжнародні кримінально-правові аспекти проблеми. Право України. 1999. №1. С.45-48.
15. Бородин С.В., Ляхов Е.Г. Международное сотрудничество в борьбе с уголовной преступностью. М.: Международные отношения, 1983. 144 с.
16. Бруз В.С. Спеціалізовані установи системи ООН. К.: Либідь, 1995. 116 с.
17. Бубнофф Е. Основні напрями гармонізації кримінального права у Європі з огляду на положення Хартії основних прав Європейського Союзу (2000 р.). Юридичний вісник України. 15-21 червня 2002 р. № 24. С.12-15.
18. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожній О.В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. К., 2002. 272 с.
19. Василенко В.А. Ответственность государств за международные правонарушения. Киев: Издательское объединение «Вища школа», 1976. 268 с.
20. Волженкина В.М. Оказание правовой помощи по уголовным делам в сфере международного сотрудничества: Учебное пособие. СПб., 1999. 267 с.

21. Гайова Г. Правові основи діяльності Інтерполу, його роль і місце в системі органів правопорядку. Підприємництво, господарство і право. 2006. №5. С.114-118.
22. Галенская Л.Н. Международная борьба с преступностью. М.: Международные отношения, 1972. 112 с.
23. Галенская Л.Н. Правовые проблемы сотрудничества государств в борьбе с преступностью. Л.: Изд-во ЛГУ, 1972. 62 с.
24. Гречин Є. Розвиток міжнародної конвенційної практики у сфері боротьби з міжнародним тероризмом. Підприємництво, господарство і право. 2006. №5. С.119-121.
25. Гуцман М.Я. Роль ООН у боротьбі проти міжнародного тероризму. Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ. наук. К., 2008. 20 с.
26. Давиденко Л. М. Міжнародно-правові проблеми боротьби з піратством. Митна справа. 2009. № 4 (64). С. 19-24.
27. Дзюба Ю.П. Питання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю у низці факторів соціальної обумовленості кримінально-правової заборони. Питання боротьби зі злочинністю. Зб. наукових праць. Харків: ТОВ «Кроссруд», 2009. Випуск 17. 346 с.
28. До питання про класифікацію міжнародних злочинів. Вісник “Міжнародні відносини”. Випуск 13. К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. С.32–35.
29. Дряев Б.А. Агрессия в международном уголовном праве. Актуальные проблемы российского права. 2007. №1. С. 514-521.
30. Европейское международное право. М.: «Международные отношения», 2005. 408 с.
31. Емельянов В.П. Проблемы ответственности за международный терроризм. Государство и право. 2000. №1. С.70-77.
32. Епифанова Е.В. Понятие преступления должно соответствовать международным правовым стандартам. Бизнес в законе. 2010. №2. С. 153-155.

33. Зелінська Н.А. Міжнародно-правова концепція міжнародного злочину. Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. докт. юрид. наук. К., 2007. 34 с.
34. Зелінська Н.А. Міжнародно-правові стандарти криміналізації незаконного виготовлення й обігу вогнепальної зброї. Проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 9 жовтня 2009 р.). Одеса, 2009. С.82-86.
35. Зелинская Н.А. Международные преступления и международная преступность. М.: «Юридическая литература», 2006. 568 с.
36. Зібрання міжнародних конвенцій про взаємну правову допомогу у цивільних і кримінальних справах, учасницею яких є Україна / Упоряд. С.І. Маслієва. Х.: Еспада, 2001. 447 с.
37. Иващенко В. Проблема класифікації міжнародних злочинів у статуті Нюрнберзького міжнародного воєнного трибуналу. Підприємництво, господарство і право. 2004. №10. С.12-14.
38. Игнатенко Г. Международное сотрудничество в борьбе с преступностью. Свердловск, 1980. 132 с.
39. Иногамова-Хегай Л.В. Международное уголовное право. СПб., 2003. 212 с.
40. Карпец И.И. Преступления международного характера. М.: Юрид. лит., 1979. 262 с.
41. Карпец И.И. Международная преступность. М.: Наука, 1988. 112 с.
42. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: понятие, задачи и принципы. СПб, 2003. 142 с.
43. Кибальник А.Г. Современное международное уголовное право: монография / А.Г. Кибальник. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Волтерс Клувер, 2010. 304 с.
44. Кибальник А.Г. Обстоятельства, исключющие преступность деяния. Москва: Илекса, 2009. 123с.

45. Кибальник А.Г., Соломоненко И.Г. Преступления против мира и безопасности человечества. М., 2004. 342 с.
46. Козлов А.А. Правовые проблемы борьбы с международными преступлениями. Законы России: опыт, анализ, практика. 2007. №7. С.106-111.
47. Комиссаров В.С. К вопросу о понятии транснациональных преступлений. Современные проблемы борьбы с транснациональной преступностью: Матер. Международ. науч.-практ. конф. (г. Сочи, 9-12 октября 2000 г.). Краснодар: Изд-во Кубанск. гос. ун-та. 2000. С.10-16.
48. Коняхин В.П. Соотношение норм международного и национального уголовного права. Кримінально-правова політика держави: теоретичні та практичні аспекти проблеми: Матеріали міжнародної наукової конференції. Донецьк: Донецький юридичний інститут ЛДУВС, 2006. С. 24-27.
49. Коростелев С.В. Правовое регулирование применения силы в международных отношениях в период действия статута Лиги Наций. Управленческое консультирование. 2010. №3. С.86-94.
50. Князькина А.К. Запрещенные средства и методы ведения войны или законы и обычаи войны?. Актуальные проблемы российского права. 2007. №1. С. 521-528.
51. Косачев К.Н. Ядерный терроризм и международно-правовые механизмы борьбы с ним. Государство и право. 2004. №8. С.85-94.
52. Костенко Н.И. Международное уголовное право: современные теоретические проблемы. М.: Издательство «Юрлитинформ», 2004. 448 с.
53. Кундеус В.Г. Питання визначення суб'єкта віддання наказу про порушення законів та звичаїв війни. Проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 9 жовтня 2009 р.). Одеса, 2009. С.122-124.
54. Кучевська С.П. Про непослідовність України у здійсненні кримінально-правової політики щодо Римського Статуту Міжнародного кримінального суду. Кримінально-правова політика держави: теоретичні та практичні

аспекти проблеми: Матеріали міжнародної наукової конференції. Донецьк: Донецький юридичний інститут ЛДУВС, 2006. С. 217-221.

55. Кучевська С.П. Об'єкт злочину у контексті гармонізації кримінального кодексу України зі статутом Міжнародного кримінального суду. Держава і право: Збірник наукових праць. Юридичні і політичні науки. Випуск 39. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2008. С. 560-568.

56. Кушнір І. Екстрадиція у світлі конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Юридичний журнал. 2006. №5. С.37-39.

57. Лашук Є.В. Міжнародне кримінальне право (проблеми формування новітньої галузі української юридичної науки). Актуальні проблеми вдосконалення кримінального законодавства України: Тези доп. міжвідом. наук.-практ. конф. К.: Київський нац. ун-т внутр. справ, 2007. С. 74-76.

58. Линдэ А.О. Терроризм как преступление, посягающее на личную, общественную, национальную и международную безопасность. Вестник Московского университета МВД России. 2008. №8. С. 114-116.

59. Лукашук И.И., Наумов А.В. Международное уголовное право: Учеб. М.: Спарк, 1999. 287 с.

60. Майоров В. Конвенціональний механізм протидії міжнародному тероризму. Підприємництво, господарство і право. 2007. № 6. С.150-153.

61. Маляева Е.О. Международное законодательство об ответственности за преступления против права человека на жизнь. Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. Серия: Право. 2003. №2. С. 338-348.

62. Марченко А.В. Правовой порядок разграничения процедур экстрадиции и передачи военных преступников международным уголовным трибуналам или Международному уголовному суду. Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России. 2008. №3(39). С. 31-35.

63. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму / В.В. Коваленко, С.О. Дмитров, А.В. Єжов. Суми: УАБС НБУ, 2007. 110 с.

64. Міжнародне співробітництво України у правовій сфері: [Збірник міжнародних договорів]. Львів: Кальварія, 2001. 561 с.
65. Міжнародне право: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. К.: «Либідь», 2004. 816 с.
66. Міжнародні договори України про правові відносини та правову допомогу. Двосторонні договори. К.: Ін Юре, 2004. 367 с.
67. Международные организации системы ООН. М.: Междунар. отношения, 1990. 192 с.
68. Международное уголовное прав. Учебн. пособие / Под общей ред. В.Н. Кудрявцева. 2-е изд. перераб. и доп. М.: Наука, 1999. 264 с.
69. Международное сотрудничество в борьбе с преступностью: Учеб. пособие/ В.Н. Акуленко и др. Нац. академия ГНС Украины, НИИ финансового права, проект “Гражданское образование”. Ирпень, 2005. 201 с.
70. Международно-правовые обязательства и внутригосударственное уголовное законодательство: специализированная информация /Рос. АН, Ин-т науч.информ. по обществен.наукам. М.,1993. 82с.
71. Музика А. На шляху до міжнародної кримінально-правової політики. Юридичний вісник України. 2008. 19-25 липня (№29). С.8-9.
72. Навроцький В.О. Поняття та ознаки міжнародних злочинів. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2003. Вип. 38. С.437-444.
73. Никитина Е.В. Зарубежное законодательство в сфере борьбы с международными преступлениями. Юристъ-Правоведъ. 2010. №5. С.89-93.
74. Нуруллаєв І. Роль ООН у формуванні глобальної міжнародно-правової антикорупційної стратегії. Юридична Україна. 2007. №12. С.93-96.
75. Овчинский В.С. Интерпол (в вопросах и ответах). М., 2000. 320 с.
76. Панов В.П. Международное уголовное право. Учебное пособие. М.: «Инфра-М», 1997. 320 с.
77. Панов В.П. Сотрудничество государств в борьбе с международными уголовными преступлениями. М., 1993. 212 с.

78. Плотников А.В. К вопросу юридического определения понятия «международный терроризм». Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Юридические науки. 2009. №3. С. 105-117.
79. Поросков Н. “Аль-Каида” цвета морской волны: Ежегодные потери мировой экономики от морских пиратов составляют 16 млрд. долларов. Заграница. 2006. июль (№28). С.5
80. Правовые проблемы противодействия организованной преступности: Сб. науч. статей / Под ред. М.Ф. Орзиха, В.Н. Дремина. Библиотека журнала «Юридический вестник». Одесса: Фенікс, 2005. 284 с.
81. Проблеми протидії транснаціональній організованій злочинності: наук.-практ. посібник / [М.Г Вербенський, Р.М. Безхлібник, А.І. Берлач та ін.]; за заг. ред. канд. юрид. наук, доц., Засл. юриста України М.Г. Вербенського; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х.: ХНУВС, 2010. 288 с.
82. Пшеничний І. В. Організована транснаціональна злочинність і роль правоохоронних органів у протидії їй : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. / І. В. Пшеничний К., 2000. 193 с.
83. Решетов Ю.А. Борьба с международными преступлениями против мира и безопасности. М.: Международные отношения, 1983. 92 с.
84. Родионов К.С. Интерпол: вчера, сегодня, завтра. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Междунар. отношения, 1990. 224 с.
85. Родионов К.С. Интерпол: миф и действительность. М.: Междунар. отношения, 1986. 189 с.
86. Ролінський В.І. Про різновиди джерел міжнародного кримінального права. Верховенство права у процесі державотворення та захисту прав людини в Україні: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Острог: правничий факультет Національного університету «Острозька академія», 2005. С.350-3351.
87. Ромашкин П.С. Преступления против мира и человечества. М.: Наука, 1967. 87 с.

88. Саркисян М.А. Концептуальное видение преступления международного терроризма в науке международного права. Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Юридические науки. 2003. №1. С.55-66.
89. Саунина Е.В. Международные военные конфликты. Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. Серия: Право. 2000. - №1. С.173-180.
90. Свістуленко М.П. Екстрадиція (видача злочинців) як правова ктегорія. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка: юридичні науки. 2004. №57. С.86-89.
91. Середа Г.Г. К вопросу о международно-правовой регламентации уголовной юрисдикции в отношении пиратства и других преступлений, совершаемых на море. Проблемы кримінального права, процесу та криміналістики: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 9 жовтня 2009 р.). Одеса, 2009. С. 224-228.
92. Спиридонов А.П., Анисимов В.Ф., О.Г. Михайлова, А.Г. Гурбанов, В.И. Тарайко, И.Л. Третьяков. Конвенционные преступления в системе преступлений по международному уголовному праву. Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России. 2006. №1(29). С.134-140.
93. Степаненко В.И. О понятии международного уголовного права. Изв. вузов: Правоведение. 1982. №3. С.42-46.
94. Строкова І.І. Геноцид: об'єкт злочину в міжнародному і національному праві. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. Збірник наукових праць / Головний редактор В.Л. Ортинський. Львів, 2007. Вип. 3 С. 356-364.
95. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології. К.: Юрид. думка, 2008. 335 с.
96. Трикоз Е.Н. Преступления против человечности в международном уголовном праве. Московский журнал международного права. 2006. №2. С.110-117.

97. Уголовная юстиция: проблемы международного сотрудничества. Международный научно-исследовательский проект. М.: Издательство БЕК, 1994. 296 с.
98. Узунова О.В., Узунов П.П. Міжнародні договори України як джерела кримінально-правової політики. Кримінально-правова політика держави: теоретичні та практичні аспекти проблеми: Матеріали міжнародної наукової конференції. Донецьк: Донецький юридичний інститут ЛДУВС, 2006. С. 127-131.
99. Україна в міжнародно-правових відносинах. К.: Юрінком, 1996. Кн. 1 Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. 1176 с.
100. Урубков И.А. Преступления, находящиеся в юрисдикции Международного уголовного суда. Юридические науки. 2007. №5. С. 241-245.
101. Ушаков Н.А. Основания международной ответственности государств. М.: Междунар. отношения, 1983. 98 с.
102. Фисенко И.В. Борьба с международными преступлениями в международном уголовном праве. Минск: Тесей, 2000. 336 с.
103. Фоміна К. Міжнародний кримінальний суд. Юридичний вісник України. 2006. 26 листопада (№47). С.11
104. Хавронюк М. Випробування українського кримінального законодавства на “європейськість”. Віче. 2005. №3. С.56-62.
105. Хатамзаде Ф.Э. Международно-правовая квалификация преступления пиратства как разновидности международного терроризма. Евразийский юридический журнал. 2009. №8. С. 40-45.
106. Шостко О. Нові європейські ініціативи і підходи до протидії організованій злочинності. Вісник Академії правових наук України. 2008. №2. С.212-221.
107. Шикеринець Р.І. Взаємодія норм міжнародного та національного кримінального права. Актуальні питання реформування правової системи

України: Зб. наук. ст. за матеріалами IV Між нар. наук.-практ. конф. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. Т. II. С. 374-376.

108. Шульга І.В. Розвиток інституту міжнародної взаємодії у сфері боротьби зі злочинністю та видачі злочинців. Держава і право. № 36. С.563-576.